

ČITA LJXI Prosim, pogledajte na oleg naslova za dan, ko minna poteče. V teh časih ovišanja cen, potrebu sodelovanje. Skušajte no vnaprej plačano.

Library of Congress

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

No. 38 (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 26, 1943 — PETEK, 26. FEBRUARJA, 1943 VOLUME LI. — LETNIK LI.

2c NA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivate... 'GLAS NARODA' PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (Izvenit sobot, nedelj in praznikov) ČITAJTE, KAK VAS ZANIMA

AMERIŠKA ZMAGA V TUNIZIJI

Ponoči je ameriška artilerija neprestano obstreljevala nemško armado, ki se je umikala skozi Kasserine prelaz in proti jutru je bil prelaz v posesti Amerikancev.

Z zavzetjem prelaza so prišli Amerikanci v popolno oblast celoga pogorja, s katerega so se umaknili po izgrubi Gafse, Sbeitle in drugih krajev po planjavah proti jugu in vzhodu, ne da bi oddali le enega strela. Nemška artilerija se je umaknila čez noč ter pustila za seboj s minami posejana polja, da bi bili Amerikanci v prodiranju ovirani. Nemci so najbrže tudi zapustili mesto Kasserine, ki se nahaja deset milj jugovzhodno od prelaza. Umaknili so se mogoče celo do Gafse, 50 milj južno od Kasserine.

Tedno noč so 155 milimeter-ski ameriški topovi neprestano obstreljevali prelaz, infanterija pa je naslojila ob pol sedmih zjutraj in zadeli niso na nikak odpor.

Nato so tanki po razorani cesti pridrili v prelaz. Opoldne pa so angleške čete prišle čez z minami posejana polja.

Dalje na jugu je pričela angleška osma armada z vso silo pritiskati na Mareth obrambno črto, vsled česar se bo moral Rommel umakniti še dalje proti vzhodu, da ojači svojo črto na jugu.

Zavezniški aeroplani, pogosto v skupinah po 500 aeropla-

Newyorške CIO unije so se pridružile gibanju za obrambo delavskih pravic

New York. — Greater New York Industrial Union Council (CIO) ima vse pripravljeno za mobiliziranje svojih petsto tisoč članov v lokalne odbore, ki bodo del gibanja CIO organizacije za obrambo delavskih pravic.

Načrt, priprave za katerega so bile začrtane že takoj po novembarskih volitvah, nalaga lokalnim organizacijam udeleževanje v političnih, verskih, bratskih ter drugih skupinah.

Cilj načrta je predvsem sodelovanje pri vojnem naporu; podpiranje predsedniške vnanje in domače politike; sodelovanje pri prostovoljnih obrambnih organizacijah ter nadziranje kontrole cen in racijiranja živil.

Osišče obsoja članek Virginio Gayda

Virginio Gayda, ki je nekakšen italijanski Goebbels, je pred nekaj dnevi napisal članek v Giornale d'Italia, v katerem je izjavil, da bi Italija morda sprejela mir kompromisa z Zedinjenimi državami in Veliko Britanijo, nikakor pa ne z Rusijo. Ta članek je izzval precej komentarjev širom sveta.

AP poroča iz Londona, dne 16. februarja sledeče: — Komentarji nevtralnih in zavezniških časopisov o članku Virginio Gayda so povzročili izjavo osišč, ki zdaj trdi, da je Gayda "šel nekoliko predaleč."

Nemška časniška agentura DNB je izjavila, da Gaydov članek nikakor ni bil inspiriran ali odobren, ter da se v njem nikakor ne zrcali stališče vlade ali mnenje uradnih krogov.

Rusov ni mogoče vstaviti

Rdeča armada je zopet zabila nove vrzeli v nemško obrambno črto zapadno od Harkova v smeri proti Dnjepru ter je zavzela Mingrejsk na zapadnem Kavkazu 33 milj od Novorosijska ob Črnem morju.

Navzlic silnim nemškim protinapadom, gorkemu vremenu in blatinim tlom so Rusi dosegli precejšnje uspehe v Donec-tem bazenu, kakor tudi ob Azovskem morju proti Taganrogu.

Polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznaja, da so Rusi zavzeli zopet več obljubljenih krajev jugozapadno od Vorosilovgrada.

Včeraj so Rusi pričeli močne napade vzhodno od Gžadaka ob "Napoleonovi cesti", 100 milj jugozapadno od Moskve in posebnost je bilo povdarjeno, da so te pridobitve dosegli z ameriškim tanki.

Rusi poročajo, da Nemci še vedno dobivajo velika ojačenja iz zapadne Evrope.

Včerajšnje poročilo se glasi: V svojem prodiranju na 300 milj dolgi fronti proti Poltavi

Churchill ima pljučnico

London, 24. feb. — Na št. 10. Downing Street so izdali bulletin, ki obelodanja prvič iz- za časa obolenja prvega ministra dejstvo, da ima ta pljučnico, ter da je krizo že prešel, ima pa še vedno visoko temperaturo. Kljub boleznim in vročici je menda hotel Churchill vseskozi kaditi svoje cigare, žena, ki mu streže, je pa imela pri tem besedo, koliko sme in koliko ne sme kaditi. Pravijo, da ima Churchillova žena velik vpliv na svojega moža.

Gandhi nekoliko okrevaj

Mohandas Gandhi, indijski vodja, ki je tedno svoje glado-ovne stavke nevarno obolel, je zdaj nekoliko boljši in zdrav- niški upajo, da je krizo že pre- stal.

Angleški politiki in oblastni- ki so zaradi Gandhijevega stan- ja zelo v skrbeh, ker bi nje- gova smrt lahko imela za po- sledico velike izgrede in mor- da celo revolto med Hindujci, katerih narodni vodja je ma- hatma (svetnik) Gandhi. Kljub kočljivosti položaja, pa nočejo Angleži spustiti Gandhija na svobodo, ampak raje čakajo, da- vidijo kaj bo iz tega.

Mnogo ranjenih v železniški nesreči

Wilmington, Del., 24. feb. — Tukaj se je pripetila težka že- lezniška nesreča, ko je privo- la odzadaj v natrpan osebni vlak "Cavalier" lokomotiva z dvema vagonoma.

Osební vlak železnice Penn- sylvanija R. R. se je ustavil in

S Hrvaškega kongresa

Chicago, 24. feb. — ONA po- roča, da je Hrvaški kongres, ki je izjavil, da govori v imenu en milijon Američanov hrvaške- ga porekla, sprejel resolucijo, v kateri je denunciral "habs- burške pretenzije" kot "nespa- metne ter nevarne" vsem slo- vanskim ljudstvom.

Vzajemnost s Srbi, Slovenci in Bulgari je bila odobravana in delegacija je izjavila, da: —

"Vse kombinacije v Centralni Evropi in na Balkanu, ki bi skušale oddeliti Hrvate od njih ostalih jugoslovanskih bratov, bi bile nevarne hrvaškemu ljudstvu in evropskemu miru."

Kongres je tudi denunciral Paveliča in pozdravil partizane, kot popularno osvobodilno ar- mado Hrvatske. — Delegacija, ki je štela 900 oseb je nagovoril bivši hrvaški ban, Ivan Šuba- šić in senator Claude Pepper iz Floride ter žilkaški župan Kel- ly.

OBDOJA PROTEST PROTI ADAMIČU

Iz San Francisco, Cal., smo prejeli brzojavko, ki se glasi: "Odločno obsojam protest proti pisatelju Adamiču. Dela mu krivico. Postavlja naš na- rodni svet v čuden položaj in ruši iskreno enotnost in sode- lovanje. — Vital Vodusek."

Oproščen, ker ima osem sinov v armadi

New York. — John F. Ban- non, star 56 let, ki ima osem si- nov v službi strica Sama, je ho- tel še sam pokazati, da se ne boji ravno vsakega in se je tako zamešal v pretep z nekim mo- žakom, s katerim sta se spore- kla.

Banon se je moral zaradi pretepa priti zagovarjati pred sodnika, kateremu je povedal, kako in kaj ter mu tudi poka- zal sliko najmlajšega sina, ki je tudi v armadi. Sodnik ga je oprostil in mu naročil naj po- zdravi v njegovem imenu svoje fante, ter naj njim prepusti po- sel bojevanja, ker bo to več za- jeblo za Ameriko.

Iz Jugoslavije

I Z SLOVENIJE . . .

Izpred vojaškega sodišča

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" z dne 14. okto- bra, 1942 v izvirnem be- sedilu.)

Vojaško sodišče vrhovnega poveljstva Oboroženih sil za Slovenijo in Dalmacijo, odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

Drobniku Ivanu, sinu pok. Ivana in Koenig Rozalije, roj. v Gruenbachu 19. 9. 1903, bi- vajočemu v Salki vas 27, delav- cu, priprtnemu obtoženi:

a) prevratne družbe po čl. 4 Ducejevega razglasa z dne 2. 10. 1941, ker je od nedoločene dobe do 31. avgusta 1942 na ko- čevskem ozemlju sodeloval pri prevratni družbi, ki je imela namen, nasilno spremeniti po- litično, gospodarsko in socialno ureditev v državi.

b) sodelovanja pri oboroženi četi po čl. 16 Ducejevega raz- glasa z dne 3. 10. 1941, ker je v omenjenih časovnih in krajev- nih okoliščinah sodeloval pri oboroženi četi, ustanovljeni z namenom, da vrši zločine proti notranji ureditvi države.

Iz teh razlogov izreka sode- ča Drobnika Ivana krivega pri- pisanih mu zločinov in gat kot takega obsoja v dosmrtno ječo z vsemi zakonitimi posledica- mi, vključno plačila procesnih stroškov in vzdrževanja v za- poru.

Odreja enkratno izjavo te sodbe v listih "Jutro" v Ljub- ljani in "Piccolo" v Triestu.

Iz časopisja pod nemško kontrolo in iz nevtralnih virov

Neue Zuercher Zeitung, 13. januarja, poroča iz Budimpe- ste, da je odredilo hrvaško mi- nisterstvo zunanjih zadev, da se izpusti iz zapora vse one čla- ne Mačekove Hrvaške Seljačke stranke (približno 50), ki so se nahajali v koncentracijskem taborišču blizu Siska. Večina izmed njih je bilo le začasno in- terniranih, odkar je Pavelič zadnjič rekonstruiral svojo vlado.

Iz Zagreba, 12. januarja: — Vsa dovoljenja za motorna vo- zila so razveljavljena od 25. ja- nuarja naprej. V Zagrebu so začeli nabirati ustaške unifor- me, ki jih morajo oddati pri- nadniki te stranke, ako ne vr- še vojaške službe. Te uniforme bodo poslale ustašem na boji- šču.

Neue Zuercher Zeitung, 10. januarja poroča iz Budimpeste, da so na Hrvaškem povisali globo in takse na znamke, slad- kor, olje, alkohol, čaj, suroga- te, kave začimbe in vse koz- metične preparate. Vojna taksa na dobiček iznosi od 10 do 60 odstotkov.

Iz londonske radio oddaje

V Beogradu je vlada uvedla obveznost dela, tako da bo vsa- kdo moral prisilno vršiti delav- no službo v prid splošnosti. Virginio Gayda piše v Giornale d'Italia: Šle osišča nima-

jo druge rešitve nego, da se branijo in upirajo dokler jim je to fizično mogoče. Odpor bo treba prav posebno trdno or- ganizirati na mejah osiščnih držav, katerih sovražniki ne smejo prekoratiiti.

"Car" Ferdinand se je vrnil na Bolgarsko. Vlada to skriva narodu, da se ne bi ustrašil po- sledic. Ferdinand, kateremu je Nemčija plačevala visoko pen- zijo, bo dosegel v par dneh svo- je 82. leto.

Na Srednjem Vzhodu so se nove stotine Jugoslovancev pri- družile zavezniškim četam in se udeležujejo bojev s skupnim sovražnikom. Angleški radio na novo pozivlja Srbe, Hrvate in Slovence, naj nehajo s svojimi prepri in ustavijo bratomor- ne boje. To pomaga le našim sovražnikom, molči zavezniške načrte in ovira prihod naše skupne svobode. Le en sam cilj moramo imeti pred očmi: — Osvoboditev domovine!

Boji v Jugoslaviji

Paveličev list "Nova Hrvat- ska" trdi dne 6. januarja, da guerilska akcija nima vojaške- ga značaja, temveč da so to na- padni razbojniških tolp. Prod kratkim so še drugače govori- li, a partizani tudi še danes dru- gače mislijo.

Problem tujih delavcev v Nemčiji

ONA poroča iz Londona dne 15. februarja. — Ruski ujetni- ki, zaposleni v nemških tovar- nah so začeli v čedalje večjem številu zapuščati svoje delo in v nekaterih krajih terorizirajo prebivalstvo onih krajev, skozi katere gredo, ko se skušajo vr- niti v rusko ozemlje.

V berlinskih zadnjih števil- kah lista "Voelkischer Beob- achter", ki so dospele v Lon- don, je najti nekatera priznanja teh dogodiljaev. Popotniki iz Švedske govorijo o neverjetnem številu vojnih ujetnikov in tujih delavcev, ki se svobodno kreče- jo v rajnu. Voelkischer Beob- achter sam opozarja na gro- zno nevarnost, ki preti Nemčiji v slučaju vojaškega poraza.

London, 15. februarja. — (ONA) — Nemške in italian- ske oblasti so začele internirati rezervne častnike v vseh obal- nih predelih Grčije ter na Egej- skih in Jonških otokih.

Nemški agenti v Grčiji hodi- jo od hiše do hiše in obetajo ljudstvu hrano in svobodo za ceno sodelovanja; s tem posku- šajo pridobiti zase naklonje- nost prebivalstva za slučaj in- vazije v Balkana.

Pogumen jelen

Salmon, Idaho. — Šestero- rogati jelen se je zaletel v lahak truk, katerega je vozil po za- sneženi poti gozdni čuvaj, Glen Richardson, ter ga je ustavil. To mu je dalo korajžo, da se je kmalu nato zaletel z vso silo v pettonski snežni pluz, kate- rega pa ni ustavil, pač pa si je pri nastoku zlomil vrat in oblezel mrtve.

Angleški vojaki vodijo mornarje nemške potopljene podmornice v neko pristanišče v severni Afriki

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$5. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$5.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$15.—. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

HITLER JE GOVORIL — PA NI GOVORIL

V sredo zvečer je Hitler zopet "govoril" in rekel, da bo prisilil zasedene dežele, da se pridružijo Nemčiji v vojni v tako velikem obsegu, kot ga še ni videl svet. Rekel je tudi, da se ne bo zmenil za še tako velike žrtve drugih narodov, ker dosežanja vojna velja Nemčiji že milijone življenj.

Hitlerjeva izjava je bila podana nemškemu narodu ob 23. obletnici piketna nacističke stranke. Ob tej priložnosti pa Hitler ni govoril, temveč nekdo drugi, ki je rekel, da Hitler ne more zapustiti fronte.

Naj bo kdorkoli, ki je bral Hitlerjevo izjavo, rekel je, da bo nemški narod porabil vse svoje sile, pa naj velja, kar hoče, samo za vojno, da bo zmaga dobljena.

Toda samo največja zverina more izgovoriti naslednje Hitlerjeve besede:

"Prav nič nas ne bo pekla v st zaradi tujih življenj v času, ko se od našega lastnega življenja zahtevajo tako težke žrtve."

Berlinski radio je naznanil, da je Hitlerjevo poslanico bral tajnik nacističkega propagandnega ministrstva Herman Esser mesto nacističkega voditelja na Bavarskem Adolfa Wagnerja, ki je bolan in ki navadno bere Hitlerjeve govore, kadar Hitler ne more priti s fronte, da bi sam govoril.

Hitlerjeva poslanica je bila prebrana v kleti Hofbrauhaus v Monakovem 24. februarja ob epominu na nacističko stranko, ki je bila v isti kleti ustanovljena 24. februarja 1920.

"Prosil sem strankinega člana Esserja, da v mojem imenu oznaniti to, česar jaz zaradi okoliščin nisem mogel oznaniti," je bilo sporočeno po radio, kot bi govoril Hitler; toda Hitler ni govoril. Nato je rekel, da je nemška armada v velikanskem boju proti svetovni nevarnosti, ki so jo povzročile banke v New Yorku, Londonu ter židje v Moskvi.

Hitler — je rekel — da se nahaja na vzhodu in da zaradi tega ni mogel priti v Monakov na sestanek nacističev.

"Moje misli so danes mnogo bolj z vami, kot kdaj poprej," je rekel "Hitler". "Kajta kakšna nesoda bi zadela naš narod in celo Evropo, ako 24. februarja 1920 nauk narodne socialistične revolucije ne bi bil razpustil?"

In dalje pravi, da je vsakomur znano, kako velike uspehe so vsled naravnih razmer (zime) Rusi letošnjo zimo zopet dosegli in s tem uničili velikanske pridobitve nemške junaške armade s polti.

"Hitler" ki se vedno postavlja s svojim fanatizmom, je rekel, da ga tudi sedaj navdaja še vedno isti fanatizem kot prej in da ga ne bo nikdar zapustil, dokler bo živel.

Nacistička stranka — je rekel "Hitler" — je poklicana, da izpolni svojo drugo zgodovinsko poslanstvo, da neprestano zbujata nemški narod in mu postavi pred oči veliko nevarnost, da utrdi njegovo vero, da vlje moč v slabe in uniči sabotarje.

Iz vseh teh besed vije samo nemški strah — Hitlerjev strah — pred Rusijo.

Hitlerjev strah? Kje je Hitler? Včeraj, ko je govoril "Hitler", ni bil Hitlerjev glas. In da je mesto njega govoril Esser, s tem se tudi ni rečeno, da je govoril Hitlerjeve besede.

Kje je Hitler? V svojem dnevnem članku v New York World-Telegram je pisnik William P. Simms, ki je najboljši poznavalec svetovnih in zlasti evropskih razmer, zapisal:

"Hitler je mogoče mrtel, mogoče je bolan, mogoče je v norišnici, mogoče je v varstvu svojih generalov."

Hitler je govoril — pa ni govoril.
Something wrong in the State of Germany!

SOBOTNE MISLI

Piše: IVAN BUKOVINSKI
Pittsburgh, Pa.

V zadnjem času sem prejel nekaj pisem od rojakov. Eden mi piše iz srednjega zapada: Genjeni Bukovinski: — Pred ne dolgi si pisal v svoji koloni, kako važno vlogo da igra številka 7. v zgodovini človeštva in v vsakdanjem življenju. Med drugim si na primer dejal da imamo 7 glavnih grehov. Ampak tu si se malce zmotil, v sedanjem modernem času, osebno tu v Ameriki, jih je v resnici 8, in ta osmi greh je največji, ki povzroči brez števila nesreč: šofiranje v pijanosti.

Drugi, ki pa se ni podpisal, (poštni pečat je Nanticoke, Pa.) mi je poslal orumeneli izrezek iz dnevnika The Philadelphia Inquirer datiran dne 3. julija 1933, sledeče vsebine: "Colorado Springs, Colo., July 2. — Truplo Jamesa L. Cleveland, 49, iz Providence, Mo., ki je preminul včeraj v tiskaršnji bolnišnici, bo pripeljano jutri na njegov dom v svrhu pokopa. On da je baje bil direktni potomec Habsburške rodovine in naslednik avstrijskega prestola. Kakšne pravice je imel do tega, ni bilo nikoli dokazano. V življenjskih habsburških in ruske carske rodovine Romanovičev, ter v raznih časopisnih nedeljskih prilozhah, se je poudarjalo, da je bil on pravi sin prestolonaslednika Rudolfa in eno izmed ruskih carskih princezinj.

Cleveland je postal žrtve tuberkuloze in je prišel v ta sanatorij pred par tedni. Ostavil je vdovo in sina Jamesa Providence, bivajoč v Boone County Missouri in farmer po poklicu. Kandidiral je na demokratski nem tiketu trikrat v senatno in enkrat v kongresno zbornico, ali vselej brez uspeha. Sirotišnica v St. Louis, Mo., ga ima zabeležena, ime pa da je premenil. Njegova mati, ruska princezinja je pribežala z njim v naročju v Ameriko, ko jo fragični smrti njegovega očeta Rudolfa.

Tako poroča tisti izrezek. Ali je kaj resnice na tem, kdo ve?

In tretji rojak iz New Yorka ki pa ne želi, da priobčim njegovo ime, mi piše resno pismo

in zadevi Skrivnostnega pisma iz Argentine, ki je bilo priobčeno v tem listu. Pravi, da pozna tega človeka, namreč Rudolfovega sina pod imenom Frank Sorine, in da sta enkrat že skupaj karte igrala. On seveda ni vedel, kdo je. Ne ve sicer za njegov naslov, ali kako izve od njegovega prijatelja. Ako se torej dotična ženska (redovnica) zanima zanj — tako piše — kar naj pride v New York in bo že poskrbel za zvezo.

Tako govorjenje nima smisla kajti ona se sedaj nahaja neznanu kje, sicer pa kot redovnica v nobenem drugem slučaju bi ne mogla priti. Well, če se noče sam izdati zlasti Slovencem in želi ostati nepoznan, on že ve zakaj, potem bo najbolje, da ga tudi drugi, vsaj za enkrat v miru pustijo. In moč, ako je sam čital tisto pismo, (saj je posredno naročen na "Glas Naroda") mi bo oprostil njegovo priobčitev, saj s tem sem mu hotel le dobro.

V današnjem času vojne se stišijo vsakovrstne, bodisi opravilne ali neopravilne pritožbe. Tako je rojak dejal: Odkar nam delijo gasolin malodane z mikroskopično mero, vprijeti moderni preroki: To je pravi blagoslov za ljudstvo, bo vsaj hoja prišla spet do svoje veljave zato bodo ljudje skrbeli za svoje noge, kar bo ugodno vplivalo na celo človeško telo. — Po mojem pa se takisto blagoslov boje ne bomo dolgo radovali samo s tremi pari čevljev na levo, zlasti ker vse boljše usnje gre za "naše fantje" v armadi. Saj človek vendar ne more bosonog naokoli kolovati kot žival ali zverina. Pa saj še celo konjem dajo železne obutev.

Well, v starem kraju smo otroci bosi skakali in tekali, pa smo imeli bolj zdrave noge nego tukaj obuti. Res je sicer, da smo bili takrat nekoliko mlajši in običajna bolezen mladega človeka je bolj zdrava, nego zdravje starega, ali človek se vsemu prilagodi. Ako ne bo drugače, bomo poleti nosili sandale z lesenimi podplati (k sreči se jaz prilično zastopim na lesorezbo) v zimi pa bomo si gornjo stran nog s čunji omotali, pa bo že šlo.

Ampak brez šale, vsaka reč ima svojo dobro stran. Mladina, zlasti nedorastli in do raščajoči fantje se bodo naučili bolj paziti na obuvale. Tja ali ona mati namreč toži: poglej, dva meseca je komaj, ko sem mu dala 4 ali 5 dolarjev za čevlje, pa jih je že uničil.

In neka rojakinja kritizira: Vse potrebne stvari nam bodo racijonirali, da pa bi dedcem

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marljance, polka
Kje so moje rožice
Marička pesla—polka
Duguesne University
tamburica orkester

St. M575—Tereznika polka
Na planinah—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za lon. cenik in cene plošč se
obratite na: JOHN MARSICH,
Inc., 463 W. 42nd St., New York

omejili kajenje in pijačo, to pa jim še na um ne pride.

Ženica naj pomisli, da velike količine hrane se pošilja našim in drugim zavezničkim vojakom na fronto, razven tega pa koliko robe pogreznejo sovražni submarini na dno morja. In če bi bojevnikom na fronto poslali namesto teh živih tobakov in alkohola, bi se presneto malo časa držali in kaj kmalu podlegli sovražnikom.

Potom odmerkov se vse blago, kar ga je na razpolago za civilno prebivalstvo, enakomerno porazdeli, drugače pa bi premožni sloji vse vnaprej pokupili in se z vsem založili, za revnejše pa bi ne ostalo ničesar.

Iz Washingtona poročajo, da za enkrat še ni potrebno omejiti nakup oblačilne robe, mogoče pa že na jesen. Na, to ne bo posebno velik udarec za nežni spol, ki že tako hodi na pol oblečen in se raje kaže v Evini nego v drugi obleki. Po zimi bi malce sitno, pa tudi v mrazu in snegu jih vidiš v mrazostih nogavicah in od sprajdi v preluknjanih čevljih. Pravi, da iz ljubezni do svežega zraka, ki ima prost dostop do kože. Sicer pa dandanašnji pridejo vedno nove iznajdbe in ni zlomek, da ne bo nekega dne eden ali drugi naših učenih kemistov izumil mazilo, ki bo obvarovalo kožo po zimi pred mrazom a prileti pred vročino in solnčno opekline.

IZ RUMUNIJE.

(JIC.) — O Rumuniji se širijo govori in namigovanja, da bosta maršal Jon Antonescu in njegov brat Mihael Antonescu zopet odpotovala. Tudi v Rumuniji vlada velika nevarnost.

Zagotovo pa je, da nacisti ne bodo zapustili niti Bolgarske niti Rumunije brez trdih bojov.

Potniki, ki prihajajo iz Nemčije, pripovedujejo kako Nemci reagirajo na polom na ruski fronti. Mlada generacija se veruje v nacistični sistem, toda socialno demokratična struja je močno pridobiva na vplivu. Baje prevladuje v Nemčiji prepričanje, da bo le vojaška vlada mogla razrešiti položaj.

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

UČITELJ

V tistih dneh, ko so se bili hudi boji za Gorico, me je poslala mati nekega lepega polpoldneva po opravi v bližnji trg. Med potjo sem, v svoje veliko presenečenje, srečala našega bivšega učitelja. Dasi sem bila za par let starejša, kot tedaj, ko je on zapustil našo občino, me je vseeno takoj spoznal. Jaz pa sem njega prepoznala le s težavo, zakaj bil je ves sluhšan in bledil lic in vojaška obleka je nekam nerodno visela na njem, najmanj od vsega pa se mu je podala tornistra, ki ga je očitno zelo mučila, ker prelegal si jo je z rame na ramo, ko je govoril z menoj.

Ker sem bila baš v tistih letih, ko človek kar brez pomisleka včasih naravnost pove svoje misli, sem mu takoj rekla, da se čudim, kako da so ga vendar mogli potrditi k vojakom, ko ni v njem prav nič vojaka, ampak samo učitelj.

"Če je kdo preveč liberalnega mišljenja," je dejal, "ni ravno treba, da bi bil rojen za vojaka, posebno, če je Slovenec."

Razumela sem. In kaj ne bi, saj so ljudje pod vplivom govora, ki so prihajale iz kroga okrog župana in župnika, govorili, da bo zletel kamor bo prišel, ker je preveč liberalnega mišljenja.

Pri avstrijskih oblastih je pa bil najbrž še posebej zapisan, kot vnet narodnjak, kakaj to je tudi bil. Narodnjaki pa so bili vedno in vsaki čas sposobni za fronto v stari Avstriji, ki je skrbno zasledovala aktivnosti inteligentov in posebno še učiteljev.

Učitelja K. jim ni bilo treba posebno zasledovati, ker v svoji slovenski zavesti je bil tako požrtvovalen, da je šel zastopnik novčevat dol v slovenski del Istre, kjer je bilo tako malo prilike za slovensko šolstvo in kjer je naša, kakor hrvaška mladost ostajala brez šolske izobrazbe, dočim je Avstrija nudila pritepenim Lahom ob meji vse prilike, da so se lahko izobrazovali v svojem jeziku.

V šoli nam je učitelj K. včasih pripovedoval o naši istrski deci in Istrijskih sploh. Zelo je ljubil Istro in tudi ženo si je našel nekje dol v Istri. Njegova največja želja je bila, da bi bil kdaj poslan kot prvi namestnik učitelja v slovensko Istro, o kateri je upal, da bo dobila nekoliko več svobode in pravice, ko si bodo Slovenci in Hrvatje priborili več politične veljave v državi.

Tisti dan, ko sem ga nenažno srečala na cesti, sem se spomnila na njegove sanje o Istri in strahno se mi je smilil, ker kar nekako zdelo se mi je, da ne bo nikdar več videl Istre. Karkoli je že doživel na fronti, je bilo očitno zanj preveto. Izgledal je čustveno in telesno stislj in uničen. Priznal je, da je bolan in so ga zato poslali za nekaj časa na dopust.

Ko sem prišla domov, sem materji in očetu povedala koga sem srečala.

"Usoda slovenskega učitelja," je rekel oče, mati pa si je obrisala solzo. — Kmalu zatem smo zvedeli, da je umrl. ... njegova ljuba Istra pa je prešla docela v roke tujcem, njegova žena in njegovi otroci so stradalali, ko sem nazadnje slišala o njih.

Toda K. ni bil edini, ki je moral pasti kot žrtve, padel je tudi Požar in še drugi zavedni učitelji, ki so nas učili slovenske besede. In ko je poginila Avstrija, je stopila v njeno vlogo Italija. Ta je bila neprimerno bolj brezobzirna. In kakor sem zamrzela Avstrijo, ko sem videla kako je namenoma umorila mojega bivšega učitelja, tako sem zasovražila Italijo, ko sem videla, učitelja iz naše občine videnjenega v verige in tiranega v internacijo. Njegov pogled je bil presunljiv, ko se je ozrl po nas mladih ljudih, ki smo se peljali na glavarstvo, da dobimo dovoljenje za odhod iz domovine, katero nam je ngrabil tujec. Ne vem ali nas je pomiloval ali blagoroval. Svojega občutja ni hotel kazati in na obrazu se mu je poznalo, da je bil pretepan.

Pretepan ... kako strahno je občutje, če deli človeku batine največji strahopetec pod soncem... strahopetec, ki je na Sabotinu, Sv. Gori, na Dobrodo in na gorški planoti klicati mano na pomoč, kadar je ugledal Bosunce, Hrvate, Dalmatince, Slovence, Čeha, Poljake ...

In strahopetec tako rad žali človeški ponos, kadar dobi moč nad svojim nasprotnikom ali žrtvijo. Ko so nam sramočili naše učitelje in jih ponžavali z batinami, so bili v obraz vsem in vsakemu Slovencu posebej, pa naj se nahajamo že kjerkoli.

A kljub vsemu — ali imamo pred očmi te naše žrtve? Včasih bi mirno odgovorila, da jih imamo, če pa se spomnim pogleda učitelja, ki je taval po cesti sem od soške fronte in na onega, ki se je opotekel videnjen v verige in potiskan s puškinimi kopiti v avtobus, ki ga je odpeljal na pot v internacijo, tedaj se mi zazdi, da spino bolj trdno kot kralj Matjaž in šajnamo navne sanje o demokraciji, kraljevini, Združeni Sloveniji in tako naprej ... medtem pa nam tujci vsch baž mirno naprej delijo batine in nas dražijo s črno in rdečo mareljo.

Studenec Blagoslova!

300 SVETIH MAŠ LETNO, za blagoslov mrtve žane Mašine Zveze. Članarina 20 vasko osebo živo ali umrlo 20c. (Nikdar ni potreba obnoviti.) Uplatiš vso silno volake.

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA
za afrikanske misijone
Department G
3625 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

BARTENDER in OSKREBNIK

dobi službo v Slovenskem Narodnem Domu v Brooklyn. — Pisemne ponudbe se naj pošljejo na American Slovenian Auditorium, 263 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Note

PIANO HARMONIKO ali KLAVIR

GREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Ovratl Can)
SLOVENSKE FANTJE
VSE BOM PRODALA
VO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
OČKE NA VRTU
OJ, MARIČKA, POGLAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
JREMO NA STAJERSKO
STAJERIS
HAPPY POLKA
NE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25 centov komad
Zvezek 10 slovenskih
pesmi za piano harmo-
niko za \$1.—

Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK
Izšla je nova knjižica
ki daje poljudna navodila, kako
postati
ameriški državljani.
Polje vprašani, ki jih navadno
sodniki stavijo pri izpiti za dr-
žavljanstvo, vsebuje knjižica in v
11. delu nekaj važnih letnic in
zgodovine Zedinjenih držav, v 111.
delu pa pravilom Rame, pa
Priglas neodvisnosti, Ustava Zedi-
nenih držav, Lincolnov govor v
Gettysburgu, Predsedniški Zedinje-
nih držav in Foodine države.
Cena knjižice je
samo 50 centov.
In se dobi pri:
SLOVENC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.00
Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani
Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so
tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšna jed posebno in navadi
Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za
kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvehati in
izpopolniti.
Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York, N. Y.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

UNITED STATES WAR SAVING
BONDS & STAMPS

Vatikan ne priznava
nemškega razkosanja
Poljske
London. — ONA poroča, da
Vatikan ne priznava razkosa-
nja Poljske pod nemško admi-
nistracijo in ima stike s poljsko
ubežno vlado v Londonu, ka-
kor prej, ko je Poljska še ob-
stajala. Tozadevno izjavo je
prijel "Catholic Annual."
Po vatikanskem radiju je bi-
lo v poljskem jeziku povedano,
da Vatikan ni spremenil svoje-
ga stališa napram Poljski
vsled nemške okupacije dežele,
četudi se širijo okrog take go-
vorice. Sveta cerkev še vedno
upoštevata iste administracijske
katoliške distrikte na Polj-
skem, kot prej in se ne ozira na
dejstvo, da so Nemci priklonili
Pretepan razni gotovo prede-
le poljskega ozemlja.

Kratka Dnevna Zgodba

IVAN CANKAR:

SENCE

Ali je mogoče, da se je to tome, ne razloči jim oblik, ne zares primerilo? Primerilo se med živimi ljudmi, ob belem dnevu, pod solncem, ki je — človek ne verjame in ne občuti, da je resnično, kar je zanj preognano, v svoji podobi do brezobličnosti spuščen in pretirano; kar plane predenj ne nadoma, tuje, če strašno ali smešno; kar ga čez vsako mero poniža, ali povečava; vse, kar se neznanu privlači na njegovo pot, da mu zastane korak in pamet obmolkne. Morda je tako, da ima človek, vsak posebej, svoje merilo za doživljanje, ki so mu takorekoč od vsega početka namenjeni po njegovi naturi in moči. Kar je ohranjen tega merila, ne velja, gre mimo njega, ni resnično. In udarec ki bi junaka pobil ob tla, ne zadene slabika. Doživljanje, ki so preselili mero, ostanejo za človeka brez pravega znamenja, brez posebne bolečine, brez velike škode ali koristi. Kolikor jih je še v spominu, so megleni, nedoločni, podobni ličju, ki ga ugleda človek v sanjah in ne ve, kdo da je, kje in kdaj ga je prej že videl. Če hoče razbistriti, kar je bilo, ustvariti si popolno sliko, je ta slika nova, ni verna; in tudi ni jasna, ni živo, zato ker je čudno tuja, čudno daljna njegovemu srou. Podoba se sence, valovite, komaj razločene; govore v napol razumljivem jeziku, njih koraki ne odmevajo, njih smeh je brez zvoka; in nenadoma se pogreznemo v nič.

Stotisoči padajo; ali jih vidiš? Ne vidiš jih, niti ene solze še nisi prelil zanje. Če bi te zob zabolel, bi begal brezumen po izbi, bi vzdihoval in klet. Prevelik je čas, zato gre mimo tebe; čele tvoj vnuk bo trepetal in bo vriskal, se bo jokal in smejal. Čez mero je vse, kar je: poled je zastir, erce je otoplek; človek gleda silne fan-

tanko razložil, kje da je in čemu, in da bi spoznal svoje dobe strahotno veličino, kakor jo je zdajše slutil. Ta trud pa je bil pripravljen in neodkritosrčen, kakor da bi bral zgodovino kitaljskega cesarstva, si prigrabil, da je ista zanimiva, ter lekrat zehaje občutil, da ga ne zanima čisto nič. Zalotil se je celo, da mu je bilo dolgčas, in da se mu je zadrževalo ob belem dnevu. Se te sence, ki so se gnetle in prerivale po sobi, so bile nerazločne sence le zategadelj, ker jih je bil na kopico nagrmadil zunanji vihar.

Njegovo resnično življenje je bilo vse drugačno; bilo je v krajih, v upanjih, spominih, ki niso bili v prav nikakršni zvezi s tem življenjem med sencami. Posedel je s smehljajočo ljubeznijo daleč nazaj v najmlajša svoja leta. Domislil se je svoje prve ljube, srne, rjavooke Anke, in spreletelo ga je po telesu kakor pritajeno ihtenje. Anka ni bila mrtva; komaj so bile izpregledale njene oči, so že ngasile. Dalje je romal njegov spomin, od groba do groba; mnogo jih je bilo, ob malokaterem je stalo znamenje. Obšla ga je grenka, neumljena pekoča zavest, da med vsemi tistimi, ki so tiho spali, ni bilo niti enega, kateremu bi nikoli ne bil storil krivice. Z grozo je pomislil: "Med rani, ki so parale njih srea, je bila vselej tudi ena od mojega noza!"

Okrnil se je k tovarišu, ki je ležal poleg njega na slamnici. "Ti, ves kam se nepotim kaj, kadar pojdem odtod? Naravnost k očetu. Star je in čisto sam. Živla bova kakor dvoje zvestih prijateljev. Če mu o lajšam eno samo večerno uro življenja, bo obilo tolažbe za vse, kar sem kdaj storil hudega njemu in drugim. Tako bo vsaj eden med mnogimi, vsaj eden, ki bo še v grobu smehljaje in brez očitavanja mislil name."

Tovariš ga je pogledal z zasmehljivim očesom, pomislil je, kaj zdaj je rekel: "Danes dopoldne sem govoril s svojo nevesto."

"Kaj je povedala?"

"Nič posebnega. Zdaj, ko padajo stotisoči, kakor bi travo kosil. — Povedala je, da ti je oče umrl; že pred tednom dni."

"Pa kaj je drugače še povedala?"

"Nič novega — po Visli plavajo trupla kar od brega do brega — in po Drini —"

"Ali je morda rekla, da je umrl oče čisto sam?"

"Menda čisto sam —"

Vzdignil se je s slamnice težak in truden, ozrl se je po sencah, ki so se do stropa majale pred njim, nato se je nanotil na hodnik. Ko se je vrnil, je bil blede in star.

Zrtvovanje za dom in človeštvo

V ponedeljek je bil rojstni dan enega največjih mož Amerike George Washingtona in mnogo se povdarja o njegovih delih, pogumu in iskrenosti. Njegov duh prihaja med ljudstvo, kot je prihajal pred dobrim teden Lincolnov in vse "ali domala vse" uklepa prazničen čut o spominu na ta dva velika, ki sta zrtvovala toliko za to deželo. To je bil tudi dan, ko so zmrznjene razprodate je jestvine v takojmenovanih kanah, pred dobrim tednom pa so šli čevlji na karte. V teh dveh slučajih se tudi kaže duh, ki pa je vse drugačnega kova in smrdi do nebe. Nekateri so si natlačili vse kote, vse police in pod posteljo in pograbili kolikor jim je bilo največ mogoče, da bodo potem lahko kazali svoje domoljubstvo, "ob polni skledi" med tem ko bo ubogi hudič, ki ni imel priložnosti ali pa tisti, ki je bil toliko dostojen, da je hotel sprejeti svoj delež trpljenja v tej vojni na svoje rame, gledal to brozgo skozi preste in zategoval pas. Ravno tako je bilo pri čevljih. Nekateri so si jih navlekli toliko, da ne vedo kam z njimi, dasi vsak človek ve, da tri pare za silo vsakemu zadostuje.

Pri tem nečednem delu sta dve vrsti takojmenovanih ljudi, ki pa so bolj kaj drugega kot ljudje, kajti če bi bilo kaj človeka v njih, bi jim ne dovolili, da se okoristijo na škodo svojim soderžavljanom in ob čemu, ko vsakdo poskuša doprinesi svoj delež k zmagi Amerike in združenih narodov.

Človek, ki se tako poniža, da izabi položaj in vsak mogoč položaj, ne gleda na okoliščine in svojega bližnjega, mora pričakovati prav malo od svojih soderžavljanov poleg grdih pogledov in prav drugega ne za služi. Navidezno taki ponavadi najvišje vihte zastave in na skrivaj se pa požvižgajo na domoljubje, lovečansvo in vse druge odine, kar jim vedno

Zelo fina filozofija, toda dokler se bo svet zidal na taki, kar ni pričakovati izboljšanja, ki ga človeštvo išče. Obeh narod: poštnja in sodelovanja, ter požrešnosti in lisčjega prekanjenja za svojo korist, na račun takih, ki si ne morejo pomagati, ne bo mogoče spariiti tako, da bi vozila skupaj. Eden bo moral iti, predno zasije solnce, ki bo blagodejno vplivalo na vse. Ljudje se bodo naveličali igrati frtavke prefriganem. Eni smetajo in drugi posneto mleko. Zakaj in koliko časa?

Ignac Musich,
Brooklyn, N. Y.

Kongres ameriških Hrvatov

(JIC.) — Dne 20. in 21. februarja je bil prirejen v Chicagu kongres ameriških Hrvatov, katerega se je udeležilo 927 registriranih delegatov. Kongresu so prisostvovali ban Hrvaške dr. Ivan Šubašić, minister na razpoloženju, Sava Kosanović, Zlatko Baloković, predsedni Slovenskega kongresa Etbin Kristan, predsednik občine Chicago, mayor Kelly in senator Claude Pepper iz Floride.

V svojem pozdravnem govoru je predsednik kongresa Butkovič naglasil lojalnost Hrvatov napram Združenim državam, in povdaril, da je cilj kongresa vseh Hrvatov zrušiti nacizem in fašizem ter podpirati borbo in odpor bratov v stari domovini.

Župan Kelly je v svojem govoru hvalil lojalnost Hrvatov mesta Chicago in dejal, da delajo sijajne napore v prid Amerike in so v vzgled vsem narodnim skupinam, iz katerih se sestavlja to veliko mesto.

Ban Šubašić je opozarjal ameriške Hrvate na njihovo dolžnost napram Ameriki. Vse hrvaške sile morajo biti na razpolago ameriškim Združenim državam; v drugi vrsti pa borbi Slobov, Hrvatov in Slovencev in Bolgarov ter njihovi osvoboditvi. Hrvati, ki so ponosni na svoje ime in svoj slovenski značaj, se morajo nasloniti na Balkan, na katerem bodo vsi Srbi, Hrvati, Slovenci in Bolgari živeli v svobodi — oprti na Rusijo in na druge slovanske sile na svetu. Naglašal je tudi, da se sedanji kongres odigrava v popolni svobodi in da mora biti radi tega na isti višini kakor hrvaški sabori v zdaj zasluženi stari domovini. S konstruktivnim delom bodo Hrvati odgovorili vsem onim, ki hočejo blatiti hrvaško ime.

Pozdravnim govorom so sledili trije referati. Predsednik Butkovič je v prvem referatu razložil položaj v Združenih državah in borbo hrvaškega naroda v Jugoslaviji. Obesodil je ubojstva, ki so jih zagrešili vsaki nad brat-skim srbskim narodom in izjavil, da je bodočnost južnih Slovanov nerazdružljiva in da

morajo živeti v enotni svobodni skupnosti. Opisal je v podrobnostih ogromni napor Hrvatov v Ameriki in vseba hrvaškega naroda v stari domovini, za znago skupne zavezniške stvari.

Drugi referat — o Hrvatih v domovini — je prečital ban Šubašić. Napravil je globok zgodovinski pregled demokratiških tradicij hrvaškega naroda in njegovih bojov za zmago demokratičnega načina vladanja, od najstarejših časov pa do danes. Pokazal je, da je že najstarejša organizacija rodbine, vsaškega življenja, župe, bano-vine in kraljestva, temeljila na demokratičnih načelih. Demokracija je prirojena lastnost Hrvatov in sploh vseh Slovanov. Demokratične sile v hrvaškem narodu dosegajo zdaj velike konstruktivne rezultate in podpirajo dr. Vladka Mačeka v odkritem boju proti nacizmu in fašizmu, proti kvizlingom in njihovim pomagačem.

Tretji referat govori o ciljih hrvaškega kongresa za bodočnost; ta referat vsebuje večje število konkretnih načrtov za bodoče delovanje kongresa, ki mora postati forum ameriških Hrvatov. Prečital ga je hrvaški izseljenik Ladešić.

Prvi dan je pozdravil kongres tudi minister na razpoloženju Sava Kosanović, govoreč o idejah in smernicah sedanjih bojov Srbov, Hrvatov in Slovencev v Jugoslaviji in o potrebi sloge v boju proti fašizmu in nacizmu. Predsednik vseh slovanskega kongresa Leo Krznicki je pozdravil kongres ameriških Hrvatov v imenu vseh Slovanov v Združenih dr-

V PESMARICI

"AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA"

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Posrday — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Oči od zvon — mešani zbor
5. Ponižanost — mešani zbor s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo pevca, moški zbor in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altanski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 124 — moški zbor
10. Šoli — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO
50 centov
KOMAD

To so koncertne pesmi za mešane in mešane zore, katere je upisal bil in v samostalnosti izdal MA-TEJ L. HOLMAK, organist in pevec pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1925.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th St. New York

žayah in naglašal, da se danes nahaja v tvornicah ameriškega vojnega napora 55 odstotkov delavcev slovanskega pokolenja.

Etbin Kristan je v imenu ameriških Slovencev pozdravil kongres in dejal, da je skupni cilj vseh Slovanov v sedanjih bojih zmaga nad fašizmom. Slovenci se bore za svobodno, zedinjeno Slovenijo v svobodni in demokratični Jugoslaviji. Ničesar ne zahtevamo, — je izjavil Kristan — česar ne bi priznali vsakomur. Frano Petkovič v imenu južno-ameriških Hrvatov, Magazinič v imenu jugoslovanskih pomoščakov in bolgarski delegat Pirinski v imenu Bolgarov, so tudi naslovili kongresu svoje pozdrave.

Važen govor je imel na kongresu senator Claude Pepper. Razložil je glavne cilje Amerike v vojni in v miru. Pozval je vse Amerikance, katerega koli pokolenja, naj se zedinijo v boju za svobodo in neodvisnost. Ostro je obesodil politični in nazorni izolacionizem in izjavil, da je Amerika odločena, zmagati v tej vojni in doprinesiti vse potrebne žrtve

(Nadaljevanje na 4. str.)

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno, do kdaj imate plačano naročnino. Pri vsaki številki pomeni mesec, druga desna številka pa leto. Da nam pripravite nepotrebnega dela in stroškov, vse preostalo, da skrajšate naročnino, pravosodno poravnati. Številke naročnikov napravnost nam ali do plačate najhujšemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, ki jih imenuje ta listina s številnim črkami, kar so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam karoli potrdilo se plačano naročnino

ITALIJA:
San Francisco, Jacob Langh
COLOMADO:
Pueblo, Peter Cudig
Walsenburg, M. J. Raye
INDIANA:
Indianapolis: Fr. Markich
ILLINOIS:
Chicago, J. Berth
Chico, J. Fabian (Chicago, Olean in Illinois)
Joliet, Jennie Hambleh
La Salle, J. Brelch
Mascoutah, Martin Dole
North Chicago in Waukegan, Math. Warsh
MARYLAND:
Kittimilior, Fr. Vedoptra
MICHIGAN:
Detroit, L. Flecher
MINNESOTA:
Chisholm, J. Lakanah
Elly, Jos. J. Pothel
Eveleth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vomei
Hibbing, John Fureh
MONTANA:
Roundup, M. M. Farber
Washin, L. Chama
NEBRASKA:
Omaha, P. Brudech
NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Rapt
Gowanda, Karl Strupha
Little Falls, Frank Mahe
Worcester, Peter Rado
OHIO:
Bathurst, Frank Truh

Clayland, Anton Bobek, Chas. Mar
Hager, Jacob Benik
Grand, Anton Nagode
Locals, Louis Balant, John Kume
Youngtown, Anton Kikali
OREGON:
Oregon City, J. Koutay
PENNSYLVANIA:
Bosomer, John Jevakur
Conemaugh, J. Brucene
Coverdale in okolica, Jos. Pajarnal
Export, Louis Bopandis
Farrell, Jerry Okora
Forest City, Math. Knapin
Fr. Blednar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Petuchak
Imperial, Vence Paleich
Johnstown, John Polan
KRAYS, Apt. Tashak
Liderus, Frank Hahon
Midway, Jos. Gost
Pittsburgh in okolica, Philip Fregu
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Alps, Fr. Gush
Sheboygan, Joseph Kukul
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tachar
Diamondville, Jos. Rolice

Vasli zastopnik inde potrdilo za svo
to, kakšno je prejel. Zastopnik lepi
odpisovalnik

OPRAVA "GLAS NARODA"

ZNIZANA CENA

za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za
PIANO HARMONIKO
prirejemo
koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uređil
s založnikom, da rojaki lahko dobe
skladno po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

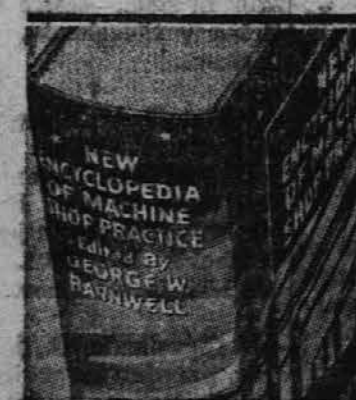
Dva komada za 90 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St. New York

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Special znani profesor na Stevens
Institute of Technology v angleščini
George W. Barnwell

Podlaga za meha-
nično znanje si
morete dobiti s to
knjigo. Ta velika
knjica popljuje in
v slikah pokaže
temeljna dela me-
hanika. Razloži
vse natanko, kar
mora znati naj-
boljši mehanik.
Pojasnjuje vpora-
bo vsakega stro-
ja, orodje in me-
ril, načrte (blue
prints) 1000 slik
in risb. 576 str.

Cena \$1.98

No glede na to, ali ste žele počakati, Vam bo ta knjiga
zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUISA ADAMIČA

ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano
knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Taškent

Ruska povest iz dni velike lakote.

Napisal: ALEKSANDER NEVEROV

8

Spočetka so se peljali počasi, nato vedno hitreje in hitreje. Kakor da nekdo ajrove nad glavo, grmi, suje, a iskre se sipajo od nekod. Veter reže v obraz in stresa glavo. Oh, če se prevrže stroj, zdrobi se in niti en človek ne ostane cel.

Serjoška je pogledal nekoliko naprej in z grozo omahnil. Nasproti dirja pošast z ognjenimi očmi. Sedaj zdrobi vse. A pošast plane mimo stroja — Razdrola ni ničesar.

Dolgo so se peljali. In ni bilo mogoče razumeti, ali beži zemlja, ali beži stroj. Zdaj kakor da drvi naprej, potem zopet kakor da dirja nazaj. Zemlja se vrtila na enem mestu, a stroj drvi z ljudmi kakor po zraku.

Na mostičkih preko prepadov je strašno bobnelo pod kolesi, prepadji sami so se pojavljali očem samo za sekundo s svojimi črnimi, odprtimi žreli. Proti jutru je postala vožnja prijetnejša. Polja vstajajo pred očmi. Lokomotiva dirja mimo čuvajnic. Videti je mužike na konjih, babe, otroke, vasi. Miška utrujen radi prebije noči, je trdno spal poleg dimnika lokomotive. Baba je dajala otroka. Mužik je razgalil viat, segal z roko pod srajco in si obiral uši.

Druga baba kriči nad muškom: "Ne meči uši na meac!" "Izmužnila se mi je."

"Kje?" "Tukaj."

"Zlodej usi!" "Ne zmerjaj! Najdem jo. Zaznamovana je. Levo uho ima razrezano, na čelu belo pegico."

Stroj je navkrebel zmanjšal brzino. Zasopel je, zapihljal in se je ustavil.

"Prispeli smo," je pomislil Serjoška. Mužik je rekel, obrnjen k svojemu tovarišu. "Lokomotiva je pokvarjena."

"Torej obstanemo?" "Pojavil se je človek v črni, mestni srajci in začel udarjati s klavirjem po kolesih. Prišel je še drugi. Potegnil je stroj enkrat dvakrat, in zopet se ustavil. Mužiki so skočili iz vagonov, za njimi babe in že so, razvrščeni v polkrogu, ne da bi od lokomotive, opravljal "svojo potrebo".

Serjoška je pomislil. "Menda je to tukaj dovoljeno. Tudi njega je zavijalo po črevih, toda bal se je, da bi ne zaostal. V očeh pa so se mu leskeale solze od bolečin."

"Miška, pojdiva!" "Mi ni treba."

"Meni pa zelo."

"Skoči, hitro!" "Že je Serjoška hotel skočiti, a ljudje so jeli vpiti: "Sedite, sedite, se že peljemo."

Zapihljal je stroj, zatulila je piščal in vozovi so se zganili. Serjoška je zajokal: "Na stran, anoram!"

"Potrpi nekoliko, ni mogoče sedaj."

Čez minuto se je Serjoška krčevito zagrabil za trebuh. "Ne zdržim!"

"Počakaj nekoliko, počakaj. Kmalu bomo na postaji."

Miška ni hotel gledati Serjoški v obraz. Serjoški so se obračale oči kot v obupu, obraz je pobledel.

"Kaj je s teboj?" "Ušlo mi je."

"Molči, ne govori. Sem-le sedi." Sedel je poleg babe. A baba godrnja: "Tfu! Kako le smrdi pri nas!"

Tudi mužik se jame ozirati. "Nekomu je uslo."

"Prav pošteno uslo."

Lažje je bilo Serjoški v trebuhu. Sedi in se ne zgane. Miška ga suje med rebra.

"Molči."

Komaj je vlak zavozil na postajo, so se že na vagonskih ploščadah pojavljale glave, roke in noge, konji in telege. Stroj se je ustavil daleč od postaje. Mužiki so z babami kar poskakali z vagonov. Skočil je tudi Miška s Serjoško. Miška je nekoliko šepal z levo nogo, a Serjoška je docela pozabil hoditi po zemlji. V glavi se mu je vrtelo, noge so se spodtikale in zopet, kakor na vlak, se mu je zdelo, da se nebo suče.

Miška vleče Serjoško. "Pojdi, pojdi!" "Kam?"

"Tu se ne sme. Videli bodo."

Odšla sta na bolj oddaljen, samotni prystor poleg velike ograje. Serjoška je zagledal v travi žebelj. Razveselil se je najkib. V glavo mu je šinila misel.

"Doma mi bo že prav prišel."

Miška je videl, kako se je Serjoška sklonil in pobral žebelj. "Kaj si vžaknil v žep?"

"Žebelj."

"Vrzi v stran!" "Zakaj?"

"Pogledali nas bodo."

Serjoška se je nakrenžil. Škoda zavreči žebelj. Jeza mu vstaja v srcu in srdit opazuje Miško. Kako zapoveduje! Povsod on, samo on! Serjoška se je spomnil vseh žalitev, ki mu jih je Miška že kdaj izrekel. Kar zasrbelo ga je. Stisnil je žebelj in pomislil.

"Naj udari!" Miška se še huje razjezi. "Vrzi stran!" "Kaj ti to mar?"

Miški ni bilo za žebelj. Samo zamalo se mu je zdelo, da je Serjoška pobral dober žebelj, a on Miška, ga ni pobral in sicer zato, ker je ves čas mislil samo na kruh.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

KONGRES AMERIŠKIH HRVATOV.

(Nadaljevanje s 3. str.)

in napore za zgradbo trajnega mira. Zaključil je z željo, da bi mila Hrvaška, obenem s Slovenijo in Srbijo, dosegla svobodo in v sredini svobodnih narodov, v novem svobodnem svetu, zavzela ono mesto, ki ji pristojno. Naprej na tem potu napredov in bodite uverjeni, da vam bodo prinesli bogatih sadov!

Kongres je poslal brzozjavne pozdrave predsedniku Rooseveltu, Churchillu in Stalinu, dr. Vladku Mačeku, dr. Krnjeviću, dr. Šteju in drugim.

Kongres ameriških Hrvatov je izrazil popolno zaupanje banu Šubašiću in ministru Kosanoviću.

S trenutkom molka je kongres pozdravil padle junake v domovini in izrazil svoje spoštovanje dveh velikih Srboman, Nikola Tesli in Rev. J. Krajnoviću, prijateljsima hrvaškega naroda.

Resolucije.

Kongres je nato poslušal čitanje resolucij, v katerih se med drugim povdarja udanost in zvestoba Hrvatov ameriški domovini in njenim demokratičnim ustanovam; ustanovljen je stalni odbor za koordinacijo vojnega napora ameriških Hrvatov. Kongres protestira pred Ameriko in pred vsem svetom proti brezvestnemu žaljenju časti in imena ameriških Hrvatov in hrvaškega naroda v domovini, nadalje obsoja kongres na najostrejši način zločinskega izdajalca Paveliča in njegove vstabske tolpe; protestira proti kvizlinškemu režimu in njegovim zločinom; zahteva, da jih zadene zaslužna kazen in da se Jugoslaviji povrnejo neokrnjena vsa njena ozemlja in vse imetje, narodno in zasebno; kongres protestira proti vsem aneksijam na škodo Jugoslaviji, proti aneksiji Istre in Gorice; posebno tudi proti aneksiji Dalmacije in hrvaškega Primorja ter Medmurja — hrvaških ozemelj, katere je zločinski kvizling in zločinec Pavelič na izdajalski način izročil sovražniku; hrvaški narod želi živeti v skupnosti z jugoslovanskimi narodi, Srbi, Slovenci in po možnosti tudi Bolgari, v svobodni in enakopravni državi, zgrajeni na principih federacije in demokracije; kongres pozdravlja

Zaključek

Kongres se je zaključil v skladu in miru. Za častnega predsednika je bil izvoljen Niko Gršković, ki je bil predsednik jugoslovanskega odbora za začne prve svetovne vojne. Burno ploskanje je pozdravilo to volitev.

Predsednik kongresa je postal Zlatko Baloković, dočim so prišli v odbor med drugimi Ivan Butković, Frano Petrinović in Martin Bogdanović.

V Ashland Auditorium je bil nato velik shod in manifestacija, katere se je udeležilo več tisoč ljudi, največ Hrvatov, a tudi mnogo Srbov in Slovencev. Na shodu so sklenili kupiti pol milijona ameriških vojnih bondov. Hrvaška Bratska Zajednica je prevzela istega dne za 100.000 dolarjev vojnih bondov. Predstavniki washingtonske administracije, State departmenta, War departmenta in Treasury departmenta so pozdravili ta veliki prispevek ameriških Hrvatov in izjavili da bo ameriška vlada dala zgraditi bombno letalo, ki bo nosilo ime — First American Croatian Congress. Na zaključnem sestanku je kongres zopet poslušal govore hrvaškega bana dr. Ivana Šubašića, ministra Save Kosanovića, župana Kelly-a Etbin Kristana in drugih.

Tako se je kongres ameriških Hrvatov zaključil uspešno kot konstruktivna manifestacija vseh hrvaških sil in kot izraz zvestobe napram Ameriki, napram zaveznikom in napram ideji složenosti med Srbi, Hrvati in Slovenci, tako v tej deželi kakor v Jugoslaviji.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA.

Kako je Hitler že nekaj let pred napadom pripravljaval "limatece, zanjke in strup" za uničenje Slovenije in ostale Jugoslavije, potem goljufivih trgovskih pogodb, političnih intrig in pete kolone, kako se je vojna, kako strašna pošast bližala slovenskim mejam ter navdajala ves slovenski narod s strahom in grozo, kako je naposled pridivila vojna vihra na slovensko in ostalo jugoslovansko ozemlje, ter takoj od začetka pričela preganjati, izganjati, tolči in moriti naše brate in sestre v našem starem kraju, to in še mnoge druge zanimive in važne stvari vsebuje nova knjiga Rev. K. Zakrajčeka, ki je pred kratkim izšla.

Pisatelj je ostal še kakih deset tednov po napadu v Jugoslaviji in je tako od blizu gledal na strahote, ki jih je Sloveniji prinesel Hitlerjev napad.

Knjiga vsebuje 207 strani ter je vezana v platno. Na njenem ovitku je slika "Tragedija slovenskega naroda" v barvah, a na notranji strani ovitka je zemljevid Slovenije, na katerem je označena meja med "italijansko" in "nemško" Slovenijo. Knjiga stane \$2.50 s poštno vred. Naroča se pri: SLOVENIC PUBL. CO., 216 West 18th St. New York, N.Y.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

vse bove za svobodno Jugoslavijo, ki s svojim junaštvom pomagajo zaveznikom; predlaga, da se osnuje skupni odbor Amerikancev jugoslovanskega porekla, v katerem naj se združijo predstavniki centralnih organizacij vseh ameriških Hrvatov, Srbov, Slovencev in Bolgarov, ki so iskreno pripravljene odstraniti vse, kar v teh težkih dneh slabi sile ameriškega naroda; forum hrvaškega kongresa prevzema nalog, pozvati na skupno delo vse omenjene jugoslovansko-ameriške centralne organizacije; ameriški Hrvati ustanove stalni odbor, ki bo najvišji forum za reševanje vseh problemov citiranih v resolucijah. Ta odbor bo mogel razpustiti edinole sklep kongresa ameriških Hrvatov.

Zaključek

Kongres se je zaključil v skladu in miru. Za častnega predsednika je bil izvoljen Niko Gršković, ki je bil predsednik jugoslovanskega odbora za začne prve svetovne vojne. Burno ploskanje je pozdravilo to volitev.

Predsednik kongresa je postal Zlatko Baloković, dočim so prišli v odbor med drugimi Ivan Butković, Frano Petrinović in Martin Bogdanović.

V Ashland Auditorium je bil nato velik shod in manifestacija, katere se je udeležilo več tisoč ljudi, največ Hrvatov, a tudi mnogo Srbov in Slovencev. Na shodu so sklenili kupiti pol milijona ameriških vojnih bondov. Hrvaška Bratska Zajednica je prevzela istega dne za 100.000 dolarjev vojnih bondov. Predstavniki washingtonske administracije, State departmenta, War departmenta in Treasury departmenta so pozdravili ta veliki prispevek ameriških Hrvatov in izjavili da bo ameriška vlada dala zgraditi bombno letalo, ki bo nosilo ime — First American Croatian Congress. Na zaključnem sestanku je kongres zopet poslušal govore hrvaškega bana dr. Ivana Šubašića, ministra Save Kosanovića, župana Kelly-a Etbin Kristana in drugih.

Tako se je kongres ameriških Hrvatov zaključil uspešno kot konstruktivna manifestacija vseh hrvaških sil in kot izraz zvestobe napram Ameriki, napram zaveznikom in napram ideji složenosti med Srbi, Hrvati in Slovenci, tako v tej deželi kakor v Jugoslaviji.

SMRTNA KOSA

V Ohisholm, Minn. je pred dnevi umrl rojak Michael Arko v starosti 80 let. Rojen je bil v Jugoslaviji in prišel v Ohisholm pred 37 leti. Zapušča hčer in sina, sestro Carolino Eržen v Olevelandu, pa šest vnukov.

V Duluth, Minn., je nedavno po dvoletni bolezni umrla v bolnišnici Mrs. Johanna Lipovec, stara 68 let. Bojena je bila v Jugoslaviji in je prišla v Ohisholm leta 1901. Zapušča eno hčer in pet sinov.

V Clevelandu, O., je dne 10. febr. preminil na svojem domu Joseph Berus, v starosti 63 let. Pokojni je bil doma iz fave Pečina, vas Selje pri Novem mestu na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 45 leti. Zapušča žalujočo soprogo Mary, roj. Knats, tri sinove in dve hčeri.

V Detroit, Mich., je pred nedavnim umrla v bolnišnici rojakinja Josephine Bilthaver, v Brusnicah pri Novem mestu. V Ameriki je bivala čez 40 let.

V Milwaukee, Wis., je dne 14. febr. umrl Jos. Komar, star 26 let in rojen v Ameriki.

V West Allis, Wis., je umrla Gertrude Herga, stara 72 let in doma odnekod na Spodnjem Štajerskem. V Ameriki je bivala 38 let in zapušča tri brate in sestro.

V Hibbing, Minn. je pred nedavnim umrl za pljučnico v General bolnišnici Frank Nosan, star 64 let. Doma je bil iz Spodnje pri Ribnici. Na Hibbingu je živel od leta 1902. Zapušča pet sinov in tri hčere. Žena mu je umrla še pred 17 leti.

V W. Allis, Wis., je dne 9. februarja umrla Mary Wam-

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOvem

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsa skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih rado vednost nima obzorja

Ta atlas, ki nam sebo popravlja, ima namen rešiti marsikatera naprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so shranjene svetovnega znanja in podajajo resnično zemlje, prvine sončnega sveta, pokrajine in globoko oceanov in jezer, dolgotrajnih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

V E. Palestine, O., je pred dnevi umrla Apolonija Tušar, stara 77 let in doma iz Poljan nad Škofjo Loko. Zapušča 5 sinov. V Ameriki je bivala 51 let.

V Chicagu, Ill., je pred nedavnim umrla v bolnišnici rojakinja Josephine Bilthaver, v Brusnicah pri Novem mestu. V Ameriki je bivala čez 40 let.

V Detroit, Mich., je pred nedavnim umrla za pljučnico v General bolnišnici Mary Tisler, stara 63 let in rojena v Žužemberku na Dolenjskem. Zapušča pet sinov in tri hčere.

V Milwaukee, Wis., je dne 14. febr. umrl Jos. Komar, star 26 let in rojen v Ameriki.

V West Allis, Wis., je umrla Gertrude Herga, stara 72 let in doma odnekod na Spodnjem Štajerskem. V Ameriki je bivala 38 let in zapušča tri brate in sestro.

V Hibbing, Minn. je pred nedavnim umrl za pljučnico v General bolnišnici Frank Nosan, star 64 let. Doma je bil iz Spodnje pri Ribnici. Na Hibbingu je živel od leta 1902. Zapušča pet sinov in tri hčere. Žena mu je umrla še pred 17 leti.

V W. Allis, Wis., je dne 9. februarja umrla Mary Wam-

POLOŽAJ NA BALKANU

(JIC.) — Vsporedno z napredovanjem ruskih armad, narašča nervoznost nacistov, nastanjenih na Balkanu. Dogodki teh zadnjih dni na Rumunskem in v Bolgariji odkrivajo bojazen nacistov glede bodočnosti na Balkanu.

Zanesljiva poročila iz Bolgarije dokazujejo, da je bil nedavni uboj generala Lukova mnogo globljega političnega pomena, nego se je to v začetku mislilo. Toda nacisti so odločeni, držati svojo bolgarsko postojanko kljub naraščajočemu odporu bolgarskega naroda, ki je ves trdno prepričan, da bodo Rusi zmagali.

Nacisti pritiskajo na kralja Borisa, da bi pretrgal odnose z Moskvo, toda malo verjetno je, da bodo uspeli, ker kralj dobro ve, da bi ta gesta razljutila njegov narod.

Verjetno postaja, da bo Boris v kratkem likvidiral Filofovo vlado in ustanovil drugo, stodoletno nacistično vlado, morda s Petrom Gabrovskim na čelu.

Izbruh nasilnosti in izgrediv je zelo verjeten za najbližjo bodočnost, kajti na Bolgarskem vre.

Benger, stara 74 let in rojena v Kapeli na Spodnjem Štajerskem. V Ameriki je bila 30 let in zapušča žalujočega moža in sina.

ZANIMIVA SODNA RAZPRAVA.

(JIC.) — "Nova Hrvaška" Paveličev list iz Zagreba objavlja 23. jan. naslednji razglas notranjega ministristva:

Zagrebško pokretno vojaško sodišče je obsodilo na smrt Stjepana Kovačeca, 33 let, iz Jesenjola, Stjepana Nezmaheha, 48 let, iz Krapine, dr. P. Rihterja, 28 let iz Rabdoja in Ivana Božiča, 33 let iz Brdovca.

Kovačec je bil član komunistične stranke in sekretar okrajnega lokalnega komiteja v Durnu; organiziral je in načeloval komunističnim shodom, na katerih so sklenili, da se bo nadaljevalo organiziranje narodnega davka in orožja; kriv je sabotaže v premogorju Mirna, v katerem je uničil žično železnico.

Rihter je bil komunizma naklonjen, organiziral narodni komite in zamenjal imena in protidržavno delovanje drugih komunistov.

Nezmaheha je bil komunizmu naklonjen, organiziral komite za nabiranje narodnega davka bil je v Krapini blagajnik in je tudi zamenjal protidržavno delovanje drugih komunistov.

Božič je ponovno prispeval denar za narodni davek.

Kovačec je bil ustreljen, Nezmaheha in Rihterjeva obsodba na smrt pa je bila na poglavitnikovo povelje spremenjena v doživetno prisilno delo, dočim je bila Božičeva smrtna obsodba spremenjena v 20 letno prisilno delo.